मिडवाइफरी सेवे संदर्भात राज्य प्रसूतीशास्त्र कृती दल (State Midwifery Task Force) आणि राज्य प्रसूतीशास्त्र कृती गट (State Midwifery Action Group) ची स्थापना करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सार्वजनिक आरोग्य विभाग
शासन निर्णय क्रमांकः रामिकृस-२०२१/प्र.क्र.४९/कु.क.

१० वा मजला, बी विंग, गो. ते. रूग्णालय संकूल इमारत
नवीन मंत्रालय, लो.टि. मार्ग, मुंबई- ४०० ००१
तारीख: ०३ फेब्रुवारी, २०२२

वाचा -

अतिरिक्त संचालक, आरोग्य सेवा, कुटुंब कल्याण, माता बाल संगोपन व शालेय आरोग्य, पुणे यांचे जा.क्र. राकुकका/माता आरोग्य कक्ष १० (ब)/ न.क्र./Midwiery बाबत शासन निर्णय/७६६९-७१/२०२१, दि.०२.०२.२०२१

प्रस्तावना -

सर्व गर्भवती महिला आणि नवजात मुलांना देण्यात येणाऱ्या आरोग्य सेवांची गुणवत्ता वाढविण्यासाठी आणि सन्मान व काळजीपूर्वक सेवेसाठी केंद्र शासनाने प्रसूतिशास्त्र सेवा सुरू करण्याचा महत्त्वपूर्ण धोरणात्मक निर्णय घेतला आहे. सन २०१८ मध्ये भारतातील प्रसूतीशास्त्र सेवांसाठी मार्गदर्शक तत्त्वे सुरू केली आहेत. उपसंचालक, नर्सिंग मुंबईतर्फे राज्य प्रसूतीशास्त्र शिक्षकांची टीम निवडून राष्ट्रीय प्रशिक्षण संस्थेत प्रशिक्षण घेण्यासाठी पाठविण्यात येते. प्रसूतीशास्त्र सेवेसंदर्भात केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनांमध्ये नमूद केल्याप्रमाणे, राष्ट्रीय प्रसूतिशास्त्र कृती दल (National Midwifery Task Force) च्या मदतीने एक राज्य प्रसूतीशास्त्र कृती दल (State Midwifery Task Force) आणि राज्य प्रसूतीशास्त्र कृती गट (State Midwifery Action Group) ची स्थापना करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय-

प्रस्तावनेत नमुद केल्यानुसार प्रसूतीशास्त्र सेवेसंदर्भात राज्य प्रसूतीशास्त्र कृती दल (State Midwifery Task Force) आणि राज्य प्रसूतीशास्त्र कृती गटा (State Midwifery Action Group) ची स्थापना या शासन निर्णयान्वये करण्यात येत आहे.

राज्य प्रसूतीशास्त्र कृती दल (State Midwifery Task Force)

अ.क्र.	कृतीदलाचे सदस्य	पदनाम
१	अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव सार्वजनिक आरोग्य विभाग (१)	अध्यक्ष
२	आयुक्त, आरोग्य सेवा तथा अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई	सह अध्यक्ष
३	संचालक, आरोग्य सेवा (२), आरोग्य सेवा आयुक्तालय, पुणे	निमंत्रक व सदस्य सचिव
४	अतिरिक्त अभियान संचालक, राष्ट्रीय नागरी आरोग्य अभियान, महाराष्ट्र	सदस्य
५	संचालक, आरोग्य सेवा (१), आरोग्य सेवा आयुक्तालय, मुंबई	सदस्य
६	संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन, मुंबई	सदस्य
७	सहसंचालक, वित्त व प्रशासन, आरोग्य सेवा संचालनालय, मुंबई	सदस्य
८	मुख्य प्रशासकीय अधिकारी, आरोग्य सेवा आयुक्तालय, मुंबई	सदस्य
९	उप संचालक (सुश्रुषा), आरोग्य सेवा आयुक्तालय, मुंबई	सदस्य
१०	संचालक, राज्य आरोग्य व कुटुंब कल्याण संस्था, नागपूर	सदस्य
११	सहाय्यक संचालक, माता आरोग्य, राज्य कुटुंब कल्याण कार्यालय, पुणे	सदस्य
१२	कुलसचिव, महाराष्ट्र राज्य परिचर्या परिषद	सदस्य
१३	जिल्हा शल्य चिकित्सक, जिल्हा रुग्णालय, वर्धा, अकोला, नाशिक	सदस्य
१४	प्राचार्य, कस्तूरबा परिचर्या महाविद्यालय, वर्धा	सदस्य
१५	प्राचार्य, परिचर्या प्रशिक्षण महाविद्यालय, अकोला व नाशिक	सदस्य
१६	एमजीएमआयएस सेवाग्राम वर्धा येथील विभाग प्रमुख तथा प्राध्यापक प्रसुतिशास्त्र व स्त्रीरोग विभाग आणि बालरोग विभाग	सदस्य
१७	विकास भागीदार : JHPIEGO या संस्थेचे प्रतिनिधी	सदस्य
१८	अध्यक्षांना या प्रयोजनासाठी योग्य वाटेल अशी संबंधीत क्षेत्रातील तज्ञ व्यक्ती.	सदस्य

राज्य प्रसूतीशास्त्र कृतीदल (State Midwifery Task Force) - कार्यकक्षा

- राष्ट्रीय कृतिदलाच्या मार्गदर्शनानुसार राज्यामध्ये प्रसूतिशास्त्र प्रशिक्षण (Midwifery Training) व काळजीची सुविधा (Care Provision) याची अंमलबजावणी करणे.
- राज्यातील प्रशिक्षित प्रसविकांच्या (Trained Midwives) सेवा कालावधी व पदोन्नती यावर देखरेख आणि पाठपुरावा करणे.
- व्यवसायी परिचारिका प्रसविका (Nurse Practitioner Midwives) (NPM) अभ्यासक्रमासाठी परिभाषित व्याप्तीवर देखरेख ठेवणे आणि पाठपुरावा करणे.
- परिचारिका प्रसविकाची निवड व नियुक्ती करण्याच्या निकषांवर देखरेख व पाठपुरावा करणे.
- प्रशिक्षित व्यवसायी परिचारिका प्रसविका (Nurse Practitioner Midwives) (NPM) साठी दिलेल्या आरोग्य संस्थेवरील नियुक्ती आदेशावर देखरेख ठेवून त्याची अंमलबजावणी करणे.
- राज्य आरोग्य अनुशासकांसाठी (State Midwifery Educator) करिता Midwifery-Led Care (Unit (MLCU) च्या कार्यपद्धतीसाठी तरतूद व पाठपुरावा करणे
- नियमित कालावधीत सभा घेणे. (जर आवश्यकता असेल तर दर ६ महिन्याला किंवा त्यापूर्वी अध्यक्षांच्या सूचनेनुसार).
- बैठकीतील चर्चेचे विषय व त्यानंतरच्या बैठकीचा निर्णय राज्य प्रसूतीशास्त्र कृतीं दल (State Midwifery Task Force) (SMTF) च्या पहिल्या बैठकीत घेण्यात येईल.

राज्य प्रसूतिशास्त्र कृतिगट (State Midwifery Action Group)

राज्य प्रसूतिशास्त्र कृति दला (SMTF) व्यतिरिक्त, आणखी एक राज्य प्रसूतिशास्त्र कृतीगटाची स्थापन केली जाईल जो अधिक कृतीशील असेल आणि राज्यात प्रसूतिशास्त्र सेवांच्या सुलभ अंमलबजावणीसाठी समन्वय साधेल.

अ.क्र.	कृतिदलाचे सदस्य	पदनाम
१	संचालक, आरोग्य सेवा (२), आरोग्य सेवा आयुक्तालय, पुणे	अध्यक्ष
२	संचालक आरोग्य सेवा (१), आरोग्य सेवा आयुक्तालय, मुंबई	सह अध्यक्ष
३	संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन, मुंबई	सदस्य
४	मुख्य प्रशासकीय अधिकारी, संचालक आरोग्य सेवा- (२), आरोग्य सेवा आयुक्तालय, पुणे	निमंत्रक व सदस्य सचिव
५	सहसंचालक, आस्थापना संचालक आरोग्य सेवा (१), मुंबई	सदस्य
६	उपसंचालक (सुश्रूषा), आरोग्य सेवा आयुक्तालय, मुंबई	सदस्य
७	कुलसचिव, महाराष्ट्र नर्सिंग कौन्सिल, मुंबई	सदस्य

८	प्राचार्य कस्तूरबा नर्सिंग स्कूल, वर्धा आणि प्राचार्य नर्सिंग ट्रेनिंग स्कूल अकोला, नाशिक	सदस्य
९	एमजीएमआयएस सेवाग्राम वर्धा येथील विभाग प्रमुख तथा प्राध्यापक प्रसुतिशास्त्र व स्त्रीरोग विभाग,	सदस्य
१०	FOGSI आणि AMOGS चे प्रतिनिधी	सदस्य
११	विकास भागीदार: JHPIEGO युनिसेफ, इतर या संस्थेचे प्रतिनिधी	सदस्य
१२	अध्यक्षांना या प्रयोजनासाठी योग्य वाटेल अशी संबंधीत क्षेत्रातील तज्ञ व्यक्ती.	सदस्य

राज्य प्रसूतीशास्त्र कृतीगट (State Midwifery Action Group) - कार्यकक्षा

- केंद्र शासनाच्या मूल्यांकन साधनानुसार त्यांच्या क्लिनिकल प्रॅक्टिस साइटवर राज्य मिडवाइफरी कृती दल (SMFT) आणि मिडवायफरी लेड केयर यूनिट (MLCU) स्थापित करण्यासाठी नर्सिंगच्या योग्य महाविद्यालयाची मुल्यांकन व निवड करणे.
- राष्ट्रीय प्रसूतीशास्त्र प्रशिक्षण संस्थेसाठी उमेदवार (राज्य प्रसूतीशास्त्र शिक्षक) निवडण्यासाठी निवड समितीची स्थापना व भारत सरकारच्या निकषानुसार तयार केलेल्या प्रक्रियेनुसार राज्य प्रसूतीशास्त्र प्रशिक्षण संस्था (SMTI) साठी निवड करणे.
- राष्ट्रीय प्रसूतीशास्त्र प्रशिक्षण संस्था (NMTI) कस्तूरबा नर्सिंग स्कूल, वर्धा येथे राज्यातील अंमलबजावणी उपक्रमाचा नियतकालिक आढावा आणि राज्यात ओळखल्या जाणा-या राज्य प्रसूतीशास्त्र प्रशिक्षण संस्था आणि मिडवायफरी लेड केयर यूनिट (MLCU) कडे संदर्भित करणे.
- राष्ट्रीय प्रसूतीशास्त्र प्रशिक्षण संस्था (NMTI), राज्य प्रसूतीशास्त्र प्रशिक्षण संस्था (SMTI) आणि मिडवायफरी लेड केयर यूनिट (MLCU) मजबूत आणि कार्यान्वित करण्याच्या संबंधित सर्व कामांसाठी राज्य कार्यक्रम अंमलबजावणी योजनेद्वारे (पीआयपी) निधीचे अंदाजीत अनुदान तयार करणे.
- राज्यात मिडवायफरी लेड केयर यूनिट (MLCU) स्थापन व कार्यान्वित करण्यास सहाय्य करणे
- राज्य प्रसूतीशास्त्र कृती दल (SMTF) बैठकीत घेतलेल्या निर्णयांनुसार सर्व कृतीशील बिंदूंची अंमलबजावणी सुनिश्चित करणे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०२२०२०३१५३२५६३०१७ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

Nilesh Madhukar Falke

Digitally signed by Nilesh Madhukar Falke
DN: c=IN, o=Government of Maharashtra, ou=Public Health Department, postalCode=400032, st=Maharashtra, 2.5.4.20=9b937361525edcb194dec2d7985fb077e5abd6b9fad45b976539bce4d36b0b69, cn=Nilesh Madhukar Falke
Date: 2022.02.08 16:01:11 +05'30'

(निलेश फाळके)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. प्रधान सचिव, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
२. आयुक्त, आरोग्य सेवा तथा अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई.
३. संचालक (२), आरोग्य सेवा आयुक्तालय, पुणे.
४. अतिरिक्त अभियान संचालक, राष्ट्रीय नागरी आरोग्य अभियान, महाराष्ट्र, मुंबई
५. संचालक, आरोग्य सेवा (१), आरोग्य सेवा आयुक्तालय, मुंबई.
६. संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन, मुंबई
७. सहसंचालक, वित्त व प्रशासन, आरोग्य सेवा संचालनालय, मुंबई.
८. मुख्य प्रशासकीय अधिकारी, आरोग्य सेवा आयुक्तालय, मुंबई
९. उप संचालक (सुश्रुषा), आरोग्य सेवा आयुक्तालय, मुंबई
१०.संचालक, राज्य आरोग्य व कुटुंब कल्याण संस्था, नागपूर
११.सहाय्यक संचालक, माता आरोग्य, राज्य कुटुंब कल्याण कार्यालय, पुणे,
१२.कुलसचिव, महाराष्ट्र राज्य परिचर्या परिषद
१३.जिल्हा शल्य चिकित्सक, जिल्हा रुग्णालय, वर्धा, अकोला, नाशिक
१४.प्राचार्य कस्तूरबा नर्सिंग स्कूल, वर्धा
१५.प्राचार्य, परिचर्या प्रशिक्षण महाविद्यालय, अकोला व नाशिक
१६.एमजीएमआयएस सेवाग्राम वर्धा येथील विभाग प्रमुख तथा प्राध्यापक प्रसुतिशास्त्र व स्त्रीरोग विभाग आणि बालरोग विभाग
१७.विकास भागीदार: JHPTEGO या संस्थेचे प्रतिनिधी
१८. कुलसचिव, महाराष्ट्र नर्सिंग कौन्सिल, मुंबई
१९.FOGSI आणि AMOGS चे प्रतिनिधी

२०.सर्व सह संचालक (आरोग्य सेवा आयुक्तालया मार्फत)
२१.सर्व जिल्हा शल्यचिकित्सक
२२.सर्व जिल्हा आरोग्य अधिकारी
२३.सर्व सहसचिव/उपसचिव, सार्वजनिक आरोग्य विभाग,
२४.उप संचालक, सर्व मंडळ कार्यालये,
२५.निवडनस्ती कुटुंब कल्याण)